

SOK-
YHTYMÄ

OSAVUOSIKATSAUS
1.1.-30.6.2024

Toimintaympäristön kehitys

Talouden näkymät ovat hienoisesti kohentumassa, vaikka Euroopassa kasvu on yhä verrattain hidasta. Erilaiset geopoliittiset jännitteet varjostavat viriävää kasvua ja aiheuttavat edelleen epävarmuuksia talouden tulevaan kehitykseen.

Suomessa yksityinen kulutus on ollut alkuvuonna lievässä kasvussa, vaikka hintojen ja korkojen nousut ovat jo pidempään rokkaneet kotitalouksien ostovoimaa. Valtionvarainministeriön (jäljempänä VM) ennusteen mukaan kulutuksen kasvu jää koko vuoden osalta vielä vaisuksi. Kuluttajien luottamus on pysynyt pitkään hyvin heikkona, ja hallituksen talouden sopeustoimina päättämät arvonlisäveron korotukset ovat uusi rasite ostovoimalle. Kulutuksen vahvistumisen ja luottamuksen palautumisen kannalta positiivinen signaali on korkotason ennakoitu lasku kuluvan vuoden loppua kohti. Ensi vuonna kulutuksen kasvun odotetaan nopeutuvan korkojen laskiessa, hintojen vakautuessa ja ostovoiman vahvistuessa. Kirittävääkin jää, sillä pitkään jatkunut korkean inflaation aika teki merkittävän loven kotitalouksien ostovoimaan.

Talouden yli prosentin supistuminen vuonna 2023 on laskenut kuluvan ja lähivuosien kasvuennusteita. VM arvioi, että Suomen bruttokansantuote (BKT) ei kasva lainkaan vuonna 2024, vaan jää viimevuotiselle tasolle. BKT:n ennustetaan kääntyvän 1,6 prosentin kasvuun vuonna 2025 ja jatkavan 1,5 prosentin kasvussa vuonna 2026.

Tilastokeskuksen mukaan kuluttajahintojen vuosimuutos oli kesäkuussa 1,3 prosenttia, kun toukokuussa se oli 1,5 prosenttia. VM:n mukaan inflaatiota ylläpitävät enää omistusasuminen ja palvelut, sillä tavaroiden ja elintarvikkeiden hinnat ovat pudonneet lähes edellisvuotiselle tasolle, ja myös energian hinnat ovat jatkaneet laskuaan. VM arvioi vuoden 2024 inflaation olevan keskimäärin 1,8 prosenttia. 2025–2026 hintojen vuosinousun odotetaan olevan noin 1,5 prosenttia.

Tilastokeskuksen mukaan kuluttajien ostovoiman heikentyminen on vaikuttanut myös Suomen vähittäiskauppaan, jossa sekä myynnin volyyymi että liikevaihto ovat laskeneet vuoden takaisesta.

SOK harjoittaa tytäryhtiöidensä kautta market- sekä matkailu- ja ravitsemiskauppaa Virossa sekä matkailu- ja ravitsemiskauppaa Suomessa.

Matkailu- ja ravitsemiskauppaa kurittavat vähittäiskaupan tavoin kuluttajien pitkään jatkunut ostovoiman supistuminen ja alan yritysten kustannusten nousu. Kotimaan matkailu on kehittynyt suotuisasti, mutta Venäjän hyökkäyssota ja ulkomaisten matkailijoiden vähäinen määrä vaikuttavat edelleen negatiivisesti alan kysyntään. Erityisesti pääkaupunkiseudulla nopeasti kasvavaa majoituskapasiteettia haastavat myös erilaisten tapahtumien vähäisyys.

Eesti Pank ennustaa The Estonian Economy and Monetary Policy -julkaisussaan (2/2024) Viron talouden alkavan hitaasti elpyä vuoden 2024 aikana, vaikka BKT:n ennustetaan laskevan 0,4 prosenttia. Vuonna 2025 talouden elpymisen voimistuu vielä voimakkaammin ulkomaisen kysynnän ja viennin kasvun siivittämänä. Inflaation odotetaan nousevan vuoden loppupuoliskolla. Puolet noususta johtuu alkuvuoden arvonlisäverokannan korotuksesta. Viron keskipalkkojen ennustetaan kasvavan 7,4 prosenttia, minkä seurauksena myös ostovoima paranee edellisvuoteen verrattuna. Viron talouden elpymisen arvioidaan vaikuttavan positiivisesti marketta kauppaan. Koska talous toipune hitaasti, odotamme myönteisten liiketoimintavaikutusten näkyvän vasta pidemmällä aikajänteellä.

S-ryhmän kehitys 1.1.–30.6.2024

S-ryhmän muodostavat osuuskaupat ja SOK tytäryhtiöineen. S-ryhmän veroton vähittäismyynti tammi-kesäkuussa oli 6 961 miljoonaa euroa, jossa on kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 1,1 prosenttia.

S-ryhmän veroton vähittäismyynti liiketoiminta-alueittain	Milj. €	+/- % ed.v.
Prisma*	2 312	+3,5
S-market	2 288	+3,4
Sale	384	+1,4
Alepa	218	-2,1
Muu marketkauppa	17	-30,1
Marketkauppa yhteensä*	5 219	+2,9
Liikennekauppa	1 009	-3,0
Tavaratalo- ja erikoisliikekauppa	124	+1,7
Matkailu- ja ravitsemiskauppa*	383	-0,1
Auto- ja autotarvikekauppa	209	-16,9
Muut	17	-0,3
S-ryhmä yhteensä*	6 961	+1,1

*Sisältää lähialueiden (Viron) vähittäismyyntiä.

S-ryhmässä oli kesäkuun lopussa 2 015 toimipaikkaa, kun niitä oli 2 008 edellisen vuoden vastaavana ajankohtana. Alueosuuskauppoja oli 19 ja paikallisosuuskauppoja kuusi.

S-ryhmän bonusjärjestelmään kuuluviin osuuskauppoihin liittyi tammi-kesäkuussa 54 838 uutta asiakasomistajaa. Osuuskauppojen jäsenmäärä oli kesäkuun lopussa 2 603 016. Rahallista etua maksettiin asiakasomistajille alla esitetyn taulukon mukaisesti:

Rahalliset edut asiakasomistajille (Milj. €)	30.6.2024	30.6.2023	Muutos
Bonus	219	213	6
Maksettu	7	7	0
Osuuspääoman korko	2	3	-1
Ylijäämän palautus	66	64	2
Yhteensä	294	286	7

Taloudellinen kehitys

SOK:n toiminta

SOK on SOK-yhtymän emoyhteisö. SOK:n tehtävänä on sääntöjensä mukaan S-ryhmän keskusliikkeenä edistää ja kehittää osuuskauppojen ja muiden S-ryhmään kuuluvien yhteisöjen toimintaa, ohjata ja valvoa ryhmän kokonaisvoimavarojen tehokasta käyttöä sekä valvoa S-ryhmän ja sen eri osien toimintaa ja etuja.

SOK vastaa S-ryhmän strategisesta ohjauksesta. Sen tehtävät muodostuvat ketjuohjaus-, asiakasomistaja- ja markkinointipalvelujen sekä muiden ryhmä- ja konsernipalvelujen tuottamisesta S-ryhmän yrityksille sekä näihin palveluihin ja muuhun S-ryhmän toimintaan liittyvästä kehittämistoiminnasta.

S-ryhmän liiketoiminnan kannalta keskeisiä palveluita ovat lisäksi hankinta- ja valikoimapalvelut.

Liiketoimintaa harjoittavien tytäryhtiöidensä kautta SOK monipuolistaa asiakasomistajille suunnattua palvelutarjontaa S-ryhmässä. Lisäksi SOK harjoittaa tytäryhtiöidensä kautta market- sekä matkailu- ja ravitsemiskauppaa Virossa.

SOK-yhtymän taloudellinen kehitys

1.1.–30.6.2024

SOK-yhtymän liikevaihto 1.1.–30.6.2024 oli 4 562,5 miljoonaa euroa, jossa on 3,0 prosenttia kasvua edelliseen vuoteen verrattuna. Myynti kasvoi 134,0 miljoonaa euroa.

SOK-yhtymän liikevoitto (IFRS) oli 45,0 miljoonaa euroa (37,9 milj. €). Ulkomaisen liiketoiminnan osuus liikevaihdosta oli 2,4 prosenttia (2,6%) eli 109,9 miljoonaa euroa.

SOK-yhtymän taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat seuraavat tunnusluvut.

SOK-yhtymä	30.6.2024	30.6.2023	30.6.2022
Liikevaihto, milj. €	4 562,5	4 428,5	4 034,0
Liikevoitto / -tappio, milj. €	45,0	37,9	-23,5
Liikevoitto, %	1,0	0,9	-0,6
Oman pääoman tuotto, %	4,3	4,2	-5,7
Omavaraisuusaste, %	25,2	22,2	20,6

SOK-yhtymän operatiivinen liikevaihto ja liikevoitto (FAS) liiketoiminta-alueittain (segmenteittäin)

SOK-yhtymän operatiivinen liikevaihto ja liikevoitto on jaettu operatiivisen seurannan mukaisesti kauppatoiminnan liiketoiminta-alueisiin. Lisäksi operatiivisesti seurataan pankkitoiminnan liikevoittoa. Operatiivinen liikevoitto eroaa virallisesta IFRS-liikevoitosta kerta- ja vuosittain erien ja IFRS-erien verran.

	Liikevaihto Milj. €	Muutos, Milj. €	Operaatiivinen liikevoitto Milj. €	Muutos, Milj. €
Marketkauppa	101,8	-5,4	-2,4	-0,2
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	104,0	-4,3	-9,0	-3,8
Hankinta- ja palvelutoiminta	4 373,5	111,1	11,8	3,6
Kiinteistöliiketoiminta	44,1	1,3	9,9	-1,3
Pankkitoiminnan tulos*	0,0	0,0	33,4	10,4
Sisäiset eliminoinnit ja muut	-60,8	31,2	-2,3	3,3
SOK-yhtymä yhteensä	4 562,5	134,0	41,4	12,0

*S-Pankin osakkuusyhtiötulos on tulos verojen jälkeen.

Rahoitus

Konsernin rahoitus tilanne on pysynyt vakaana. Alkuvuoden aikana käytettiin sitoviin yhteensä 160 miljoonan euron suuruisiin valmiusluottolimiitteihin sisältyneet jatko-optiot ja kasvatettiin niiden voimassaoloa yhdellä vuodella huomioiden konsernin rahoituspolitiikan mukaiset hajautus- ja maturiteettitavoitteet.

SOK-yhtymän korolliset velat olivat kesäkuun lopussa 1 051,6 miljoonaa euroa (1 104,2 milj. €). Korollisista veloista 963,8 miljoonaa euroa koostuu IFRS 16 -standardin mukaisista vuokrasopimusveloista (1 025,2 milj. €). Velkaantumisaste (gearing) oli 119,8 prosenttia (126,7 %). SOK-yhtymän omavaraisuusaste oli 25,2 prosenttia (24,1 %).

SOK-yhtymällä oli kesäkuun lopussa likvidejä varoja 197,5 miljoonaa euroa (224,6 milj. €). Lisäksi konsernilla oli käyttämättömänä 320,0 miljoonan euron (320,0 milj. €) määrät pitkäaikaiset sitovat valmiusluottolimiitit sekä 57,0 miljoonan euron (57,0 milj. €) määrät tililiimit. Likviditeettipuskurilla ja limiittisopimuksilla on varauduttu käyttöpääoman vaihteluihin ja tuleviin investointeihin. Valmiusluottolimiittejä ei ole käytetty tilikauden aikana eikä niiden ehtoihin ole kohdistunut laiminlyöntejä.

IFRS 9 -standardin mukaiset saamisten odotettavissa olevat 3,6 miljoonan euron (2,8 milj. €) suuret luottotappiot muodostuvat pääasiassa osakkuusyhtyritysten puolesta myönnettyistä takauksista. Luottotappiovarauksen realisoitumista ei pidetä todennäköisenä.

Suluissa esitetyt taseen vertailukauden luvut ovat tilanteesta 31.12.2023.

Investoinnit ja realisoinnit

SOK-yhtymän pysyvien vastaavien hankinnat, eli investoinnit käyttöomaisuuteen, olivat vuoden ensimmäisellä puoliskolla 20,0 miljoonaa euroa (29,7 milj. €). Merkittävimmät investoinnit liittyivät tietojärjestelmiin sekä hotelli- ja terminaali kiinteistöihin.

Pysyvien vastaavien realisoinnit katsauskaudella olivat 1,2 miljoonaa euroa (2,0 milj. €).

Henkilöstö

SOK-yhtymän kokoaikaiseksi muutettu keskimääräinen henkilömäärä oli katsauskauden 1.1.-30.6.2024 aikana 5 556 henkilöä (5 366).

Kesäkuun lopussa SOK-yhtymän aktiivinen henkilömäärä oli 6 466 (6 256). Henkilöstöstä 34 prosenttia eli 2 213 henkilöä työskenteli SOK:lla ja 66 prosenttia eli 4 253 henkilöä tytäryhtiöissä. SOK-yhtymän henkilöstöstä 13 prosenttia eli 864 henkilöä työskenteli ulkoilla katsauskauden lopussa.

Edellisen vuoden loppuun verrattuna SOK-yhtymän henkilömäärä kasvoi 7,8 prosenttia eli 467 henkilöllä. Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna henkilömäärä kasvoi 3,3 prosenttia eli 210 henkilöllä.

Liiketoiminta-alueiden kehitys

Marketkauppa

SOK-yhtymän marketkauppaa harjoittaa Virossa toimiva AS Prisma Peremarket. Marketkauppa kattaa Virossa toimivat 13 Prismaa. Niistä yhdeksän sijaitsee Tallinassa tai sen lähialueilla, kaksi Tartossa, yksi Narvassa ja yksi Raplassa. Prismoista kahdeksan on hypermarketteja ja viisi pienempään supermarket-kokoluokkaan kuuluvaa yksikköä.

SOK-yhtymän marketkaupan liikevaihto oli ensimmäisellä vuosipuoliskolla 101,8 miljoonaa euroa. Liikevaihto laski edellisvuodesta 5,0 prosenttia ja samalla liiketulos heikkeni edellisvuodesta. Liikevaihdon ja -tuloksen lasku johtui yhden myymälän sulkemisesta ja Viron pitkään jatkuneen elinkustannusten kasvun aiheuttamasta heikosta kysynnästä. Alkuvuoden aikana marketkaupan investoinnit olivat 1,1 miljoonaa euroa. Rocca Al Maren myymälän uudistus alkoi kesäkuussa ja sen odotetaan valmistuvan elokuun aikana.

Kokonaisuudessaan marketkaupan alkuvuoden myynnit ovat toteutuneet odotuksia heikompina. Korkea inflaatio ja kuluttajien heikentynyt ostovoima on vaikuttanut negatiivisesti marketkaupan volyyymiin ja katteisiin. Viron arvonlisäverokantaa korotettiin 1.1.2024 kahdella prosenttiyksiköllä 22 %:iin, joka vaikutti negatiivisesti alkuvuoden kysyntään.

Loppuvuoden kysynnän odotetaan jatkuvan heikkona. Inflaation ja korkojen laskun myönteiset talousvaikutukset tulevat näkyviin marketkaupassa vasta pidemmällä aikavälillä.

Matkailu- ja ravitsemiskauppa

SOK-yhtymän matkailu- ja ravitsemiskauppaa harjoittavat Suomessa toimiva Sokotel Oy ja Virossa toimiva AS Sokotel.

Matkailu- ja ravitsemiskaupan kysyntätilanne oli haastava tammi-huhtikuussa. Toukokuun aikana kysyntä alkoi elpymään ja kesää kohden mentäessä myynti kehittyi suotuisasti. Kokonaisuutena alkuvuonna

isojen tapahtumien vähäisyys ja yleinen vaikea taloustilanne näkyivät myynnin kehitysindekseissä. Ostovoiman heikkeneminen vaikutti sekä majoitus- että ravintolatuomintaan kuluttajien ja yritysten ollessa varovaisempia päätöksissään. Kansainvälisen matkustuksen palautuminen jatkui edelleen kohtuullisen vaatimattomana ja tällä oli vaikutuksia erityisesti pääkaupunkiseudun markkinaan. Kysyntä pohjautuikin edelleen hyvin vahvasti kotimaisiin matkailijoihin.

SOK Hotelliliiketoiminnan alkuvuoden liikevaihto ja liiketulos heikkenivät edellisestä vuodesta liiketuloksen ollessa tappiollinen. Liikevaihdon ja liiketuloksen heikkenemiseen vaikuttivat merkittävästi Original Sokos Hotel Vantaan ja Radisson Blu Royalin uudistushankkeet, joiden vuoksi yksiköt olivat suljettuina. SOK Hotelliliiketoiminnan liikevaihto oli alkuvuonna yhteensä 104,0 miljoonaa euroa. Liikevaihto heikkeni 3,9 prosenttia edellisvuodesta. Markkinaosuuden arvioidaan pysyneen kokonaisuudessaan ennallaan sekä Suomen että Viron hotelliliiketoiminnassa. Investoinnit olivat yhteensä 3,8 miljoonaa euroa, ja niistä Suomeen kohdistui 3,7 miljoonaa euroa.

Hankinta- ja palvelutoiminta

Hankinta- ja palvelutoiminta koostuu SOK:n hankinta-toiminnan tuottamista päivittäis- ja käyttötavaroiden hankintapalveluista, Inex Partners Oy:n tuottamista logistiikkapalveluista, Meira Nova Oy:n hotelli-, ravintola- ja catering-alan hankinta- ja logistiikkapalveluista sekä SOK-yhtymän pääosin S-ryhmän yksiköille tuottamista muista palveluista. S-ryhmän yksiköille tuotetuista muista palveluista syntyvä liikevaihto koostuu muun muassa ketjumaksuista sekä hallintopalvelutuotoista.

Hankinta- ja palvelutoiminnan liikevaihto oli 4 373,5 miljoonaa euroa (4 262,4 milj. €). Liikevaihto kasvoi 2,6 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Hankinta- ja palvelutoiminnan liiketulos oli 11,8 miljoonaa euroa, mikä on edellisvuotta hieman pienempi.

Hankinta- ja palvelutoiminnan alkuvuoden 2024 investoinnit olivat yhteensä 14,6 miljoonaa euroa.

Kiinteistöliiketoiminta

Kiinteistöliiketoiminnan liikevaihto koostuu SOK-yhtymän kiinteistöomistuksien vuokra- sekä kiinteistöpalvelutuotoista. SOK-yhtymän kiinteistösalkku koostuu lähinnä S-ryhmän omassa käytössä olevista kiinteistöistä.

Kiinteistöliiketoiminnan liikevaihto oli 44,1 miljoonaa euroa (42,7 milj.€). Kiinteistöliiketoiminnan liiketulos oli voitollinen. Kiinteistöliiketoiminnan vuoden 2024 investoinnit olivat yhteensä 0,5 miljoonaa euroa. Suurimmat investoinnit kohdistuivat hotellikiinteistöihin ja alueellisiin jakelu- tai logistiikkaterminaaleihin.

Osakkuus- ja yhteisyritysten kehitys

SOK-yhtymän liiketoimintaa harjoittavista osakkuusyrityksistä merkittävin on pankkitoimintaa harjoittava S-Pankki Oyj.

S-Pankin tase kasvoi 11,0 miljardiin euroon vuotta aiemmasta 9,3 miljardista eurosta. Talletuskanta kasvoi vuotta aiemmasta 1,2 prosenttia ja oli kesäkuun lopussa 8,3 miljardia euroa (8,2 mrd. €). Antolainaus kasvoi 2,0 prosenttia päätyen kesäkuun lopussa 7,0 miljardiin euroon (6,9 mrd. €). S-Pankki-konsernin vakavaraisuus oli kesäkuun lopussa 83,5 miljoonaa euroa (57,6 milj. €).

Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) on hyväksynyt Handelsbankenin Suomen henkilöasiakas- sekä varainhoito- ja sijoituspalveluliiketoimintojen ostamisen, kaupan odotetaan toteutuvan vuoden 2024 viimeisellä neljänneksellä. Kauppa nostaa S-Pankin kotitalouksien asuntolainoissa ja talletuksissa markkinoiden neljänneksi suurimmaksi toimijaksi.

SOK-yhtymän omistusosuutta (49,99%) vastaava IFRS oikaistu osuus tilikauden tuloksesta oli 33,4 miljoonaa euroa. S-Pankin omistavat SOK ja alueosuuskaupat.

Polttonesteiden hankintayhtiö North European Oil Trade-konsernin liikevaihto ensimmäisellä vuosipuoliskolla oli noin 3 252 miljoonaa euroa. Konsernin liikevaihto laski edellisvuodesta noin 10,4 prosenttia. Myynnin laskua selittää muun muassa muutokset öljyn maailmanmarkkinahinnassa sekä lisäksi Ruotsin jakeluvuorituksen voimakkaan alenemisen vaikutuksesta biopolttoaineiden myyntiin.

SOK:n omistusosuus North European Oil Trade Oy:stä on 50,77 prosenttia. Osakassopimukseen perustuvan yhteisen määräysvallan takia yhtiö käsitellään yhteisyrityksenä pääomaosuusmenetelmällä.

S-Pankin ja North European Oil Trade Oy:n lisäksi muita SOK-yhtymän osakkuus- ja yhteisyrityksiä ovat muun muassa Raisiossa sijaitseva Kauppakeskus Mylly Oy sekä yhteispohjoismainen hankintayhteenliittymä Coop Trading A/S.

Kaikkien osakkuus- ja yhteisyritysten yhteenlaskettu tulosvaikutus SOK-yhtymälle oli 34,9 miljoonaa euroa (24,9 milj. €).

Konsernirakenteen muutokset

Konsernirakenteeseen ei ole vuoden 2024 ensimmäisellä puoliskolla tullut muutoksia.

Hallinto ja tulevaisuuden näkymät

Hallinto ja hallinnossa tapahtuneet muutokset

SOK:n hallituksen puheenjohtajana ja SOK:n pääjohtajana toimii Hannu Krook. Pääjohtajan lisäksi hallituksen muina jäseninä ovat toimitusjohtaja Kim Biskop, toimi-

tusjohtaja Veli-Matti Liimatainen, toimitusjohtaja Antti Määttä, toimitusjohtaja Nermin Hairedin, toimitusjohtaja Harri Miettinen, toimitusjohtaja Antti Heikkinen, digijohtaja Katri Harra-Salonen sekä uutena jäsenenä toimitusjohtaja Juha Riikola. SOK:n hallituksesta jäi 31.12.2023 pois toimitusjohtaja Juha Kivelä.

SOK:n hallintoneuvoston puheenjohtajana jatkaa asianajaja, varatuomari Timo Santavuo, ensimmäisenä varapuheenjohtajana toimitusjohtaja Jarkko Rautaoja ja toisena varapuheenjohtajana toimitusjohtaja Tapio Finér.

Tilintarkastajana tilikaudella toimii KHT tilintarkastus-yhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Jukka Rajala.

SOK:n pääjohtajan apuna SOK-yhtymän johtamisessa on SOK:n konsernijohtoryhmä. Konsernijohtoryhmään kuuluvat S-ryhmän liiketoimintojen ketjuohjauksesta, hankinnasta ja logistiikasta vastaava kenttäjohtaja, pääjohtajan varahenkilö Arttu Laine, taloudesta ja rahoituksesta vastaava johtaja, CFO Jorma Vehviläinen, henkilöstötoiminnoista vastaava johtaja Hanne Lehtovuori, asiakkuudesta sekä IT- ja digikehityksestä vastaava johtaja Sebastian Nyström, SOK:n liiketoiminnoista vastaava johtaja Jari Annala, markkinoinnista, viestinnästä ja yhteiskuntasuhteista vastaava johtaja Päivi Anttikoski, strategiasta vastaava johtaja Maria Timgren sekä lakiasioista vastaava johtaja Seppo Kuitunen. Vastuullisuus ja sisäinen tarkastus ovat suoraan pääjohtajan alaisuudessa.

Riskienhallinta SOK-yhtymässä

SOK-yhtymässä toteutetaan riskienhallintaa SOK:n hallituksen vahvistamien riskienhallintaperiaatteiden ja riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Riskienhallinta liittyy olennaisesti konsernin liiketoiminnan suunnitteluun ja johtamiseen. Riskienhallinta on osa päivittäistä päätöksentekoa, toiminnan seurantaa ja sisäistä valvontaa, ja se on integroitu osaksi konsernin johtamisprosessia.

SOK-yhtymän riskienhallintapolitiikassa kuvataan konsernin riskienhallinnan tarkoitus, tavoitteet, keskeiset toteutustavat ja vastuut. Riskienhallinnan menettelytapojen avulla SOK ja sen tytäryhtiöt pyrkivät ennakoimaan ja hallitsemaan tavoitteidensa saavuttamiseen, toiminnan jatkuvuuteen sekä maineeseen vaikuttavia riskitekijöitä, sekä hyödyntämään epävarmuustekijöihin liittyviä mahdollisuuksia liiketoiminnan toteuttamisessa.

SOK-yhtymän riskimallissa tarkastellaan riskejä kokonaisvaltaisesti, huomioiden pitkän aikavälin riskit, strategiset ja operatiiviset riskit sekä vastuullisuusriskit.

Pitkän aikavälin riskit ovat epävarmuustekijöitä, jotka voivat vaikuttaa konsernin pitkän tähtäimen tulevaisuuden suunnitelmiin ja tavoitteisiin, mutta joiden tarkkaa vaikutusta tai todennäköisyyttä on vaikea ennustaa ja joihin konserni ei voi juurikaan vaikuttaa. Näiden epävarmuustekijöiden tunnistaminen ja seuranta

on keskeistä konsernin strategisessa suunnittelussa ja riskienhallinnassa.

Strategiset riskit liittyvät strategiaan tavoitteisiin, strategiaan valintoihin ja strategian toimeenpanoon. Näihin riskeihin sisältyy myös sekä liiketoimintamahdollisuuksia, että negatiivisen toteuman mahdollisuus. Strategisten riskien tunnistaminen ja hallinta on keskeinen osa konsernin johtamisprosessia.

Operatiiviset riskit koostuvat useista erityyppisistä riskeistä, jotka ovat pääsääntöisesti ennaltaehkäistävissä tai vakuutettavissa tai jäännösriski on hyväksyttävällä tasolla. Operatiiviset riskit ovat konsernin päivittäiseen toimintaan ja strategian toteuttamiseen liittyviä riskejä, jotka voivat vaikuttaa kykyymme tuottaa palveluita tai tuotteita asiakkaillemme tehokkaasti ja laadukkaasti.

Vastuullisuusriskit ovat riskejä, jotka liittyvät konsernin toiminnan eettisyyteen, sosiaalisiin ja ympäristövaikutuksiin, jotka toteutuessaan voivat vaikuttaa yrityksen maineeseen ja taloudelliseen suorituskykyyn.

Pitkän aikavälin riskejä (10 vuotta) ja strategisia riskejä (3 vuotta), sekä mahdollisuuksia tarkastellaan osana strategiaprosessia vuosittain, SOK:n konsernijohtoryhmän toimesta. SOK:n hallitus käsittelee sekä vahvistaa strategisen tason riskit ja niiden hallintatoimenpiteet. Operatiivisia- ja vastuullisuusriskejä arvioidaan vuosittain lyhyellä aikavälillä (1–2 vuotta), osana toiminnansuunnittelu- prosessia.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

SOK-yhtymä on alttiina riskeille, jotka voivat johtua konsernin strategisista valinnoista, operatiivisesta toiminnasta tai SOK-yhtymän ja S-ryhmän ulkoisessa tai sisäisessä toimintaympäristössä tapahtuvista ennakoimattomista muutoksista. S-ryhmän sisäiseen työnjakoon perustuen SOK:n ja alueosuuskauppojen välillä on merkittävä riippuvuus, jolloin SOK:n tai alueosuuskaupan riskin heijastevaikutukset saattavat toteutuessaan ulottua S-ryhmätasolle. Riippuvuussuhteen takia merkittävät riskit ovat toimijoiden yhteisiä.

Merkittävimmät riskit, jotka saattavat heijastua olennaisesti konsernin liiketoimintaan, taloudelliseen tulokseen sekä ei-taloudelliseen suorituskykyyn, on kuvattu alla. Myös muut riskit, joista konserni ei ole tällä hetkellä tietoinen, tai joiden ei tällä hetkellä katsota olevan merkittäviä, voivat kuitenkin muodostua merkittäviksi tulevaisuudessa. Tähän haasteeseen vastataan tunnistamalla ja arvioimalla uudet ja kasvavat riskit systemaattisesti toimintaympäristöanalyseissä ja säännöllisesti toteutettavissa riskianalyseissä.

Pitkän aikavälin riskit

Pitkällä aikavälillä merkittävimmät riskit liittyvät keskeisten muutosteemojen ja trendien kehityskulkuun ja nopeuteen, sekä niiden vaikutusten arviointiin. Näitä teemoja ja trendejä ovat muun muassa kulutustottumusten ja työelämän muutokset, teknologioiden ja ekosysteemien kehittyminen sekä väestörakenteen kehityksen, muuttoliikkeen ja turismin kehittymisen vaikutukset liiketoimintaan.

Tulevaisuuden kilpailukykyyn varmistaminen edellyttää, että konserni reagoi tunnistettuihin muutoksiin oikea-aikaisesti ja pystyy myös hyödyntämään niiden tarjoamat mahdollisuudet täysipainoisesti.

Strategiset riskit

Toimintaympäristössä on edelleen merkittäviä epävarmuuksia. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan jatkuu edelleen ja vaikuttaa monin tavoin koko maailman talouteen ja toimintaan. Suomessa inflaatio ja taloustilanteen heikentyminen ovat alkaneet hidastua ja kuluttajien ostovoiman odotetaan kasvavan vuonna 2024. Ostovoiman kehittyminen ja kuluttajien varovaisuus vaikuttaa käyttötavara- ja matkailu- ja ravitsemiskaupan näky-miin. Sekä kotimaan, että kansainvälinen matkustaminen osoittaa elpymisen merkkejä, mutta ei ole vielä palautunut pandemiaa edeltävälle tasolle. Regulaation kiristymisen myötä vaatimustenmukaisuusriskien oikea-aikainen huomiointi, arviointi ja hallinta ovat keskeisiä tekijöitä kustannustehokkaiden muutosratkaisujen saavuttamiseksi. Konsernissa seurataan ja arvioidaan toimintaympäristön epävarmuustekijöitä ja niiden vaikutuksia aktiivisesti, ja muutoksiin varaudutaan ja reagoidaan arviointiin pohjautuen.

S-ryhmän päivittäistavarakaupan kilpailukykyyn varmistaminen on SOK-yhtymän keskeinen tehtävä kilpailun kiristyessä ja kustannusten noustessa. Digitalisaation hyötyjen tunnistaminen ja mahdollisuuksien hyödyntäminen ovat kaikilla toimialoilla olennaisia tekijöitä kilpailussa menestymiseksi ja kustannustehokkaiden ratkaisujen saavuttamiseksi. Henkilöstön saataavuuden ja pysyvyyden haasteet ovat vähentyneet konsernin toiminnoissa. Edellä mainittujen riskitekijöiden hallitsemiseksi on käynnissä useita hankkeita ja projekteja.

Operatiiviset riskit

SOK-yhtymässä arvioidaan järjestelmähankkeiden riskejä ja vaikutuksia jo investoinnin suunnitteluvaiheessa tekemällä muun muassa riskiarvio sekä suunnitelma, miten riskejä pienennetään. Riskejä ja niiden hallintaa arvioidaan hankkeiden koko keston ajan. Järjestelmäinvestointien tasearvoja arvioidaan säännöllisesti, ja mahdolliset alaskirjaukset tehdään voimassa olevien säännösten mukaisesti.

Mahdolliset toimitusketjuihin ja liiketoimintaan kohdistuvat toimintahäiriöt, toimittajariippuvuuksien ja kustannustehokkuuden hallinnan riskit ovat osa liiketoiminnan jatkuvuuden ja häiriöistä toipumisen hallintaa ja edellyttävät laaja-alaista varautumista.

Yhtenä Suomen merkittävimpana henkilötietojen käsittelijänä tietosuojaan liittyvien riskien hallinta on konsernille kriittistä asiakkaiden yksityisyyden suojan, luottamuksen ylläpitämisen ja lainsäädännön velvoitteiden varmistamiseksi. Tietomurrot ja tietoturvaloukkaukset voivat toteutuessaan vahingoittaa merkittävästi mainetta sekä aiheuttaa taloudellisia vahinkoja. Tietosuojaan liittyviä riskejä hallitaan toteuttamalla syste-

maattista riskien tunnistamista ja analysointia, huolehtimalla käytänteiden ja politiikkojen, sekä ohjeistuksien ajanmukaisuudesta ja noudattamisen valvonnasta että henkilöstön koulutuksesta ja perehdytyksestä.

SOK-yhtymän rooli merkittävänä palvelutuottajana S-ryhmän organisaatioille edellyttää aktiivista tieto- ja kyberturvallisuuden kehittämistä tietoturvariskien ehkäisemiseksi (esim. tietomurrot, tietovuodot, palvelunestohyökkäykset ja haittaohjelmat), jotka voisivat toteutuessaan johtaa taloudellisiin menetyksiin, maineen vahingoittumiseen ja luottamuksen menettämiseen. Riskien hallitsemiseksi toteutetaan tietoturvariskien arviointia säännöllisesti, osana uusien palvelujen ja järjestelmien kehittämistä sekä käyttöönottoa. Asetetut tietoturvavaatimukset määrittelevät toimittajiltamme vaadittavan tietoturvatason, jonka toteutumista seurataan tarvittaessa auditoinnein.

SOK-yhtymän rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty SOK:n rahoitusyksikköön. Konsernilla on SOK:n hallituksen vahvistama talous- ja rahoituspolitiikka, jossa määritellään periaatteet rahoitusriskien hallinnalle ja sallitut enimmäismäärät rahoitusriskeille. Lisäksi rahoituksen eri osa-alueille on asetettu numeeriset tavoitteet, joiden avulla pyritään varmistamaan rahoituksen riittävyys, tasapainoisuus ja edullisuus kaikissa olosuhteissa. Rahoitusriskien hallintaa kuvataan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

Vastuullisuusriskit

SOK-yhtymän liiketoimintaan liittyvät vastuullisuusriskit tunnistetaan ja analysoidaan liiketoiminta-alueittain. Vastuullisuusohjelman rakentamisen yhteydessä on tunnistettu olennaiset vastuullisuusteemat ja niihin liittyvät riskit ja mahdollisuudet sekä niiden merkitys liiketoiminnalle. Riskejä tarkastellaan sääntelyn, fyysisen toimintaympäristön, kuluttajakäyttäytymisen muutosten ja maineriskien näkökulmasta. Merkittävimmät ihmisoikeusriskit ovat globaaleissa hankintaketjuissa tapahtuvat ihmisoikeusloukkaukset sekä mahdolliset puutteet eettisissä toimintavoissa ja läpinäkyvydessä. Ympäristön kannalta merkittävimmät riskit liittyvät ilmastonmuutokseen ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemiseen sekä niiden vaikutuksiin sekä omassa toiminnassa että hankintaketjussa. S-ryhmässä on tunnistettu ilmatoriskit, joilla voi toteutuessaan olla merkittäviä taloudellisia vaikutuksia SOK-yhtymän ja S-ryhmän toimintaan. Lisääntyvä sääntely voi edellyttää muutoksia liiketoimintaan tai aiheuttaa lisäkustannuksia. Sään ääri-ilmiöt ja niiden lisääntyminen voivat vaikuttaa tuotteiden saatavuuteen sekä aiheuttaa häiriöitä logistiikassa ja toimipaikkaverkostossa. Vastuullisuusriskeihin vastataan konsernissa S-ryhmän vastuullisuusohjelman mukaisilla tavoitteilla ja teoilla.

Riskien raportointi

Riskiraportoinnin tavoitteena on mahdollisimman läpinäkyvä, kattava ja johdonmukainen kuva eri riskialueiden merkittävydestä SOK-yhtymän ja myös S-ryhmän liike-

toiminnan kannalta. Riskiraportointi mahdollistaa konsernin riskiaseman ja riskinottohalukkuuden vertailun sekä päätöksenteon tarvittavista riskienhallintatoimenpiteistä riskitasojen muuttamiseksi.

Riskeistä raportoidaan konsernijohtoryhmälle, hallitukselle ja hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnalle sekä konsernin yhtiöiden ja yksiköiden johdolle. Konsernin riskienhallinta vastaa riskitiedon kokoamisesta ja raportoinnista.

Vastuullisuus

SOK-yhtymä soveltaa S-ryhmä-tasoista ”Teemme yhdessä paremman paikan elää” -vastuullisuusohjelmaa, joka kuvaa S-ryhmän vastuullisuuden strategisen tahtotilan ja luo raamit S-ryhmän vastuullisuustyölle vuoteen 2030 asti. Vastuullisuuden kehittämisestä, ohjauksesta ja raportoinnista vastaa SOK Vastuullisuus -yksikkö. S-ryhmän tavoitteena on olla vastuullisuuden edelläkävijä kaikilla liiketoiminta-alueillaan. Vastuullisuutta johdetaan ryhmätasoisesti yhdessä liiketoimintajohdon kanssa.

Vastuullisuustyön kehittämisen painopisteisiin vaikuttaa lähivuosina myös lisääntyvä EU-tasoinen kestävyysääntely. Ilmastotyössä S-ryhmä on sitoutunut tieteeseen pohjautuviin kunnianhimoisiin päästövähennystavoitteisiin oman toiminnan osalta. S-ryhmän ilmastotyö on kansainvälisessä CDP-arviossa hyvällä johtamisen tasolla, arvosanalla A-.

S-ryhmä panostaa uusiutuvaan sähköntuotantoon ja tuulipuiston rakennustyöt Eurajoen Luviolla ovat edenneet tuulivoimaloiden toimitusvaiheeseen. Valmistuttuaan uusiin tuulipuisto kattaa noin viidenneksen kaupparegion sähköntarpeesta. Hanke on jatkumoa osuuskauppojen pitkäjänteisille investoinneille oman uusiutuvan sähköntuotannon lisäämiseksi. Kuluneen kymmenen vuoden aikana S-ryhmä on ollut yksi suurimmista kotimaisista tuulivoimatuotannon rakennuttajista ja investoinut noin 500 miljoonaa euroa tuulivoimaan. Lisäksi yli 260 toimipaikkamme yhteydessä on yli 120 000 aurinkopaneelia.

S-ryhmän tavoitteena on rakentaa vuosien 2021–2024 aikana koko maan kattava latausverkosto sähköautoille. Asemia oli vuoden 2024 kesällä yli 300 kappaletta ja niissä oli yhteensä noin 2 000 latauspistettä. ABC-lataus on Suomen suurin tehollatausverkosto.

Luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi S-ryhmä selvittää kaupparegion oman toiminnan luontojalanjäljen eli toimintojen haitat luonnon monimuotoisuudelle. Tutkimusta tekee Jyväskylän yliopiston resurssi- ja viisausyhteisö JYU.Wisdom. Vuoden 2025 loppuun kestävä tutkimushanke julkaistu väliraportti osoittaa, että S-ryhmän luontojalanjäljestä isoimman osan muodostavat elintarvikkeet. Toiseksi merkittävin luontojalanjälki aiheutuu polttoaineista. Nämä ovat myös kaupparegion isoimmat liiketoiminta-alueet. Hanke valittiin mukaan Sitran Circular Solutions for Nature -listalle. Lista koostuu 30 eurooppalaisen edelläkävijäryhtymän teoista kiertotalouden ja luonnon monimuotoisuuden edistämisen eteen.

S-ryhmä on kehittänyt vesivastuutyötään, kartoittanut vesiriskejään ja nostanut kestävä vedenkäytön merkittävään rooliin vastuullisuustyössään. S-ryhmä on jäsenenä Alliance for Water Stewardship -verkostossa (AWS), joka on liike-elämän, kansalaisjärjestöjen ja julkisen sektorin toimijoiden vesivastuun yhteistyöverkosto. S-ryhmä osallistuu verkoston koordinoimaan kestävä vedenkäyttöön liittyvään Impact Accelerator yhteistyöhankkeeseen Huelvan ja Doñanan alueella Etelä-Espanjassa. Hanke on ensimmäinen laatuaan Euroopassa ja sen tavoitteena on lisätä alueella toimivien ruoantuottajien sekä ruokaketjun toimijoiden yhteistyötä ja ymmärrystä yhteisiin vesivaroihin vaikuttavista toiminnoista sekä löytää ratkaisuja vesihaasteisiin. Hankkeeseen liittyvä valuma-alueanalyysi on valmistunut ja seuraavaksi vuorossa ovat tilakohtaiset analyysit tarvittavien toimenpiteiden tunnistamiseksi. Lisäksi S-ryhmä tukee John Nurmisen säätiön työtä mereen kohdistuvan ravinnekuormituksen vähentämiseksi niin rannikko- kuin manneralueilla.

S-ryhmä on mukana kasvipohjaisen ruuan Pro Vege -yhdistyksessä, jonka tarkoituksena on edistää kasvipohjaisen ruuan kehitystä ja kasvua Suomessa. Yhdistys tuo esiin ruokajärjestelmän kytkeytymistä ilmastonmuutokseen, luontokatoon, ruokakulttuuriin ja terveystieteisiin.

S-ryhmä on sitoutunut YK:n Global Compact -aloitteen ja tukee sen kymmentä periaatetta ihmisoikeuksiin, työelämän periaatteisiin, ympäristöön ja korruption vastaiseen toimintaan liittyen.

S-ryhmä tukee ihmisoikeusjärjestöjen toimintaa hyväksytyjen ihmisoikeusperiaatteiden sekä vastuullisuusyhteistyöperiaatteiden mukaisesti. Keskiössä on ollut yhdenvertaisuuden, syrjimättömyyden ja tasa-arvon teemat ja näitä edistävät järjestöt ja sidosryhmät.

SOK-yhtymän henkilöstöpolitiikassa kuvataan yhteiset henkilöstötyön periaatteet ja todetaan, että hyvä työyhteisö kuuluu kaikille. Henkilöstöpolitiikassa todetaan, että noudatetaan henkilöstöämme koskevissa asioissa lakeja, sopimuksia, eettisiä periaatteita, toimintapolitiikkoja ja yhteisiä ohjeita. Työyhteisöjen monimuotoisuutta arvostetaan, samoin kuin henkilöstön mukaan ottamista ja yhdenvertaisuutta. Yrityskohtaiset, jo perehdytyksessä läpikäytävät HR-pelissäännöt auttavat toimimaan linjausten mukaan arjessa, ja tukevat työntekijöiden tasapuolista kohtelua. Epäasiallista, syrjivää tai epätasa-arvoista kohtelua ei suvaita. Nollatoleranssia tukee selkeä sanointu, ilmoituskanavat, sekä selvitysmenettelyt ja tukimallit. Jokaista rohkaistaan puuttumaan ei-toivotuun käytökseen mikäli sellaista esiintyy, ja edistämään omalla käytöksellä toimivaa ja tuloksellista työyhteisöä. Työyhteisötutkimusten tuloksia seurataan ja ne ovat hyvällä tasolla. Jatkuvaan oppimiseen ja parantamiseen kannustetaan.

S-ryhmän ja Suomen Punaisen Ristin yhteiskeräys Ukrainan kriisistä kärsivien auttamiseksi alkoi keväällä 2022 ja yhdessä asiakkaiden kanssa on kerätty vuoden 2024 kesään mennessä jo lähes 1,7 miljoona euroa SPR:n katastrofirahastoon. S-ryhmä on myös antanut tavara-

lahjoituksia Suomeen tulleille ukrainalaisille. Sen lisäksi osa Suomeen tulleista ukrainalaisista on myös onnistuttu työllistymään S-ryhmään.

Euroopan laajimmassa, vuosittain ilmestyvässä Sustainable Brand Index -tutkimuksessa arvioidaan kuluttajien näkemyksiä brändien vastuullisuudesta. Vuonna 2024 kuluttajien mielikuvien mukaan S-ryhmä oli Suomessa vastuullisin päivittäistavarakaupan brändi sekä ABC, S-market, SOKS Hotellit ja S-Pankki vastuullisuuden ykkösiä omilla toimialoillaan.

S-ryhmän vastuullisuustyön tuloksia ja tavoitteita kuvataan tarkemmin maaliskuussa 2024 julkaistussa vuosi- ja vastuullisuuskatsauksessa, jonka voi lukea osoitteessa www.s-ryhma.fi.

Loppuvuoden näkymät

Vuonna 2024 yleisen taloustilanteen haasteet ja erilaiset sopeutustoimet näkyvät yritysten ja kuluttajien varovaisuutena. Korkea korkotaso kurittaa yhä kotitalouksia, mutta VM:n ennusteen mukaan asuntolainakannan korkotason ennakoitua kääntyvän selvään laskuun vuoden 2024 loppupuoliskolla. Myös inflaation rauhoittuminen tukee kotitalouksien ostovoimaa ja piristää kulutusta. Pitkä nopean inflaation kausi on kuitenkin jättänyt kuluttajien ostovoimaan paljon kirittäväää.

Suomen talouden ei ennusteta kasvavan vielä kuluvan vuoden aikana. VM:n mukaan Suomen talouden (BKT) odotetaan kuitenkin kääntyvän noin puolentoista prosentin kasvuun vuosina 2025 ja 2026. Talouskasvua hidastavat hallituksen julkisen talouden sopeutustoimet, jotka nostavat hintoja ja vähentävät kotimaista kysyntää.

SOK-yhtymän liiketuloksen ennakoitua pysyvän vuonna 2024 edellisvuoden tasolla tai hieman parantuvan. Liikevoiton suuruuteen vaikuttavat yleisesti taloudellisen tilanteen suunta, inflaation ja kuluttajien ostovoiman kehitys, matkailu- ja ravitsemiskaupan elpyminen erityisesti kansainvälisen matkustuksen osalta sekä Pankkitoiminnan tuloskehitys.

Matkailu- ja ravitsemiskaupan kysyntänäkymät jatkuvat epävarmoina. Suurten tapahtumien vähäisyys haastaa toimintaa myös vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Kansainvälisen matkustuksen palautumisessa Suomi ja erityisesti pääkaupunkiseutu ovat edelleen jäljessä muita Pohjoismaita, ja kysyntä nojaa vahvasti kotimaiseen matkailuun. Matkailu- ja ravintola-ala on kärsinyt kuluttajien pitkään jatkuneesta heikosta ostovoimasta, jonka ennakoitua vihdoin kehittyvän parempaan suuntaan. Inflaation tasaantuminen ja korkojen mahdolliset laskut vahvistavat kotitalouksien luottamusta ja lisäävät kulutushalukkuutta, minkä odotetaan vauhdittavan myös matkailu- ja ravintola-alan kysyntää.

Hankinta- ja palvelutoiminnassa ei nähdä olennaista muutosta edelliseen vuoteen nähden. Liikevaihdon odotetaan kuitenkin kasvavan muun muassa yleisen hintakehityksen seurauksena.

Helsingissä 22.8.2024

SUOMEN OSUUSKAUPPOJEN
KESKUSKUNTA
Hallitus

OSAVUOSIKATSAUS, IFRS

Konsernin tuloslaskelma, IFRS

Milj. €	1.1.-30.6.2024	1.1.-30.6.2023
Liikevaihto	4 562,5	4 428,5
Liiketoiminnan muut tuotot	1,6	1,3
Materiaalit ja palvelut	-4 105,8	-3 995,7
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	-181,9	-163,3
Poistot ja arvonalentumiset	-94,8	-80,6
Liiketoiminnan muut kulut	-171,2	-177,0
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista (+/-)	34,7	24,7
Liikevoitto/-tappio	45,0	37,9
Rahoitustuotot ja -kulut (+/-)	-12,6	-13,5
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista (+/-)	0,3	0,2
Tulos ennen veroja	32,6	24,6
Tuloverot (+/-)	-2,6	0,8
Kauden tulos	30,0	25,3
Jakautuminen:		
Emo-osuuskunnan omistajille	30,0	25,3
Määräysvallattomien omistajien osuus		0,0
	30,0	25,3

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. €	1.1.-30.6.2024	1.1.-30.6.2023
Kauden tulos	30,0	25,3
Muut laajan tuloksen erät:		
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi		
Muuntoerot	0,8	-3,8
Rahavirran suojaukset	0,7	0,9
Osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen erät	2,0	-10,7
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	3,5	-13,7
Kauden laaja tulos	33,5	11,7
Kauden laajan tuloksen jakautuminen:		
Emoyhtiön omistajille	33,5	11,7
Määräysvallattomien omistajien osuus		0,0
	33,5	11,7

Konsernitase, IFRS

Milj. €	30.6.2024	31.12.2023
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Aineelliset hyödykkeet	1 138,4	1 205,8
Sijoituskiinteistöt	23,1	23,9
Aineettomat hyödykkeet	97,3	96,9
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	398,8	368,4
Pitkäaikaiset rahoitusvarat	43,9	42,7
Laskennalliset verosaamiset	25,8	26,2
Pitkäaikaiset varat yhteensä	1 727,2	1 764,0
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	241,8	231,0
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset	680,6	668,1
Rahavarat	193,6	221,0
Lyhytaikaiset varat yhteensä	1 116,0	1 120,1
Myytäväinä olevien toimintojen varat	4,1	14,2
Varat yhteensä	2 847,3	2 898,2
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Oma pääoma		
Osuuspääoma	172,0	172,0
Sidotut rahastot	14,1	11,4
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	66,0	66,0
Kertyneet voittovarot	461,1	444,9
Oma pääoma yhteensä	713,2	694,3
Pitkäaikaiset velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	852,8	906,8
Pitkäaikaiset korottomat velat	12,5	11,9
Laskennalliset verovelat	4,8	4,8
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	870,1	923,5
Lyhytaikaiset velat		
Lyhytaikaiset korolliset velat	198,8	197,3
Lyhytaikaiset korottomat velat	180,4	194,5
Ostovelat	876,2	873,6
Varaukset	4,4	5,4
Tilikauden verovelka	0,0	5,1
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	1 259,9	1 276,0
Myytäväinä olevien toimintojen velat	4,1	4,5
Oma pääoma ja velat yhteensä	2 847,3	2 898,2

Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS

Milj. €	Viite	1.1.-30.6.2024	1.1.-30.6.2023
LIIKETOIMINTA			
Liikevoitto/ -tappio		45,0	37,9
Oikaisut liikevoittoon/-tappioon	(A)	59,4	54,9
Käyttöpääoman muutos	(B)	-26,4	10,1
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		78,0	102,9
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)		0,1	0,3
Muut rahoituskulut		-0,0	-0,0
Muut rahoitustuotot		0,1	0,1
Maksetut välittömät verot		-7,4	-0,9
Liiketoiminnan rahavirta		70,8	102,4
INVESTOINNIT			
Investoinnit muihin osakkeisiin ja osuuksiin		-1,5	
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin		-8,4	-17,0
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-10,1	-12,8
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		1,2	1,9
Saadut osingot investoinneista		5,1	6,9
Investointien rahavirta		-13,7	-21,0
RAHOITUS			
Pitkäaikaisten lainojen nostot		5,0	
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+) / vähennys (-)		3,8	20,2
Vuokrasopimusvelkojen maksut		-71,4	-65,2
Maksetut korot		-7,6	-9,9
Saadut korot		1,1	0,3
Maksetut osuuspääoman korot		-15,2	
Muu oman pääoman muutos			-0,0
Rahoituksen rahavirta		-84,2	-54,6
Rahavarojen nettomuutos		-27,0	26,8
Rahavarat tilikauden alussa		224,6	81,3
Rahavarojen nettomuutos		-27,0	26,8
Rahavarat kauden lopussa		197,5	108,1
Oikaisut liikevoittoon/-tappioon	(A)		
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot (-) ja tappiot (+)		-1,1	-1,2
Poistot ja arvonalentumiset		94,8	80,6
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		-34,4	-24,5
		59,4	54,9
Käyttöpääoman muutos	(B)		
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos		-12,8	25,5
Vaihto-omaisuuden muutos		-10,7	-16,6
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		-2,9	1,2
		-26,4	10,1

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista, IFRS

Emoyhteisön omistajille kuuluva oma pääoma

Milj. €	Osuuspääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut sidotut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarajat	Yhteensä	Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma									
1.1.2024	172,0	-7,1	18,5	66,0	-17,8	462,7	694,3	0,0	694,3
Kauden laaja tulos		2,7			0,8	30,0	33,5		33,5
Osuusmaksun korot						-15,2	-15,2		-15,2
Muut muutokset**						0,7	0,7		0,7
30.6.2024	172,0	-4,4	18,5	66,0	-17,0	478,2	713,2	0,0	713,2
1.1.2023	172,0	-14,0	18,5	45,0	-13,8	388,9	596,6	0,9	597,5
Kauden laaja tulos		-10,7			-3,8	25,3	10,8		10,8
Osuusmaksun korot							0,0		0,0
Muut muutokset*						4,7	4,7		4,7
30.6.2023	172,0	-24,7	18,5	45,0	-17,6	418,9	612,1	0,9	613,0
1.1.2023	172,0	-14,0	18,5	45,0	-13,8	388,9	596,6	0,9	597,5
Kauden laaja tulos		6,9			-4,0	69,2	72,1		72,1
Osuusmaksun korot							0,0		0,0
Muut muutokset*			0,0	21,0		4,7	25,7	-0,9	24,8
31.12.2023	172,0	-7,1	18,5	66,0	-17,8	462,7	694,3	0,0	694,3

*Sisältää North European Oil Trade Oy -konsernin osakkuusyhtiötuloksen oikaisun (4,9 milj. €) vuoden 2022 lopullisen tuloksen varmistuttua.

**Sisältää North European Oil Trade Oy -konsernin osakkuusyhtiötuloksen oikaisun (0,8 milj. €) vuoden 2023 lopullisen tuloksen varmistuttua.

Osavuositarkastuksen laatimisperiaatteet

Osavuositarkastus on laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin mukaisesti. Osavuositarkastus on laadittu Euroopan unionissa sovellettavaksi hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Osavuositarkastusta laadittaessa on noudatettu 30.6.2024 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC- tulkintoja.

Osavuositarkastuksessa on noudatettu samoja laatimisperiaatteita kuin vuoden 2023 tilinpäätöksessä lukuun ottamatta 1.1.2024 voimaan tulleita IAS/IFRS -standardi- ja tulkintamuutoksia. Näillä standardi- ja tulkintamuutosten käyttöönotoilla ei ole ollut olennaista vaikutusta osavuositarkastukseen.

Kaikki osavuositarkastustaulukoiden luvut on pyöristetty, mikä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja. Mikäli muuta ei ole mainittu, niin osavuositarkastuksen tekstiosassa on suluissa esitetyillä euromääräisillä tuloslaskelman luvuilla viitattu vastaaviin lukuihin vertailukaudelta sekä taseen luvuilla edellisen vuoden tilinpäätökseen.

Osavuositarkastuksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen katsausaikalla, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat käytetyistä arvioista.

SOK:n tytäryhtiö FSTP Real Estate Int. Oy venäläisine kiinteistötytäryhtiöineen OOO Otel Plus, OOO Itis2 ja OOO Karelia on esitetty osavuositarkastuksessa IFRS 5:n mukaisesti myytävänä olevina omaisuuserinä.

Koska EKP on toistaiseksi keskeyttänyt Venäjän ruplan euromääräisen valuuttakurssin noteerauksen, on ruplamääräisten tapahtumien kirjauksiin käytetty poikkeuksellisesti LSEG Data & Analyticsin noteeraamaa EUR/RUB WM-kurssia.

Osavuositarkastus on tilintarkastamaton.

Myytävänä olevat omaisuuserät

SOK on vuonna 2022 luopunut Venäjän toiminnoista. Toimintoihin liittyvät FSTP Real Estate Oy ja tämän tytäryhtiöt OOO Otel plus, OOO Itis 2 ja OOO Karelia on luokiteltu myytävänä oleviksi. Kiinteistöyhtiöiden myyntiin liittyvät selvitykset ovat käynnissä. Kyseiset yhtiöt sisältyvät kiinteistöliiketoiminnan segmenttiin.

Myyntin vaikutus konsernin taloudelliseen asemaan

Milj. €	30.6.2024	31.12.2023
Aineelliset hyödykkeet	0,1	10,5
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset	0,1	0,1
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	1,3	
Rahavarat	2,6	3,6
Laskennalliset verovelat	-0,2	-0,1
Lyhytaikaiset korottomat velat	-4,0	-4,3
Varat ja velat yhteensä	0,0	9,7
Luovutetun yhtiön rahavarat	2,6	3,6
Rahavirtavaikutus	2,6	3,6

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

RAHOITUSVARAT	30.6.2024				31.12.2023			
	Kirjan- pitoarvo	Käypä arvo			Kirjan- pitoarvo	Käypä arvo		
		Taso 2	Taso 3	Yhteensä		Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Milj. €								
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet	1,7		1,7	1,7	2,0		2,0	2,0
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset								
Johdannaisvarat	0,3	0,3		0,3	0,1	0,1		0,1
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset								
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset								
Johdannaisvarat	0,3	0,3		0,3	0,0	0,0		0,0
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat								
Pitkäaikaiset lainat ja muut saamiset	2,2	2,2		2,2	2,2	2,1		2,1
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset								
Myyntisaamiset	631,9	631,9		631,9	614,4	614,4		614,4
Korottomat laina- ja muut saamiset	15,3	15,3		15,3	22,3	22,2		22,2
Rahoituserien siirtosaamiset	0,5	0,5		0,5	0,7	0,7		0,7
Lyhytaikaiset korolliset saamiset								
Rahavarat	197,1	197,5		197,5	224,2	224,6		224,6
Rahoitusvarat yhteensä	849,3	848,1	1,7	849,8	865,9	864,0	2,0	866,1

Tapahtumat tasolla 3 toistuvasti taseeseen käypään arvoon kirjatusta eristä

Milj. €	1.1.-30.6.2024	1.1.-31.12.2023
Alkusaldo 1.1.	2,0	2,3
Ostot	0,1	0,0
Myyntit	-0,4	0,0
Tuloslaskelmaan kirjatut käyvän arvon muutokset	0,0	-0,3
Loppusaldo	1,7	2,0

Se käyvän arvon hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan. Käypien arvojen hierarkian eri tasojen välisten siirtojen ajankohta määritetään raportointikauden lopun mukaisesti.

Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla. Vuosina 2023 ja 2024 ei ole ollut tasolle 1 luokiteltuja rahoitusinstrumentteja.

Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittäviltä osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan tai epäsuorasti. Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä konserni käyttää yleisesti hyväksytyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot perustuvat merkittäviltä osin todennettaviin markkinatietoihin.

Tason 3 instrumenttien käyvät arvot perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon. Taso 3 sisältää noteeraamattomia osakkeita 1,7 miljoonaa euroa (2,0 milj. €), joiden käypä arvo vastaa kirjanpitoarvoa.

RAHOITUSVELAT	30.6.2024				31.12.2023			
	Kirjan- pitoarvo	Käypä arvo			Kirjan- pitoarvo	Käypä arvo		
		Taso 2	Taso 3	Yhteensä		Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Milj. €								
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat								
Lyhytaikaiset korottomat velat								
Johdannaisvelat	0,0	0,0		0,0	0,5	0,5		0,5
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset								
Lyhytaikaiset korottomat velat								
Johdannaisvelat	0,0	0,0		0,0	0,5	0,5		0,5
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat								
Pitkäaikaiset korolliset velat								
Muut pitkäaikaiset korolliset velat	5,0	5,0		5,0	0,0	0,0		0,0
Pitkäaikaiset korottomat velat								
Ostovelat	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0		0,0
Muut korottomat velat	0,3	0,3		0,3	0,3	0,3		0,3
Lyhytaikaiset korolliset velat	82,8	82,8		82,8	79,0	79,0		79,0
Lyhytaikaiset korottomat velat								
Rahoituserien siirtovelat	0,2	0,2		0,2	0,2	0,2		0,2
Ostovelat	876,2	876,2		876,2	873,6	873,6		873,6
Rahoitusvelat yhteensä	964,5	964,5	0,0	964,5	954,2	954,2	0,0	954,2

Taulukko ei sisällä vuokrasopimusvelkoja tasearvoltaan 971,7 miljoonaa euroa (1 034,2 milj. €).

Segmentti-informaatio

SOK-yhtymä soveltaa segmenttiraportoinnissaan IFRS 8 -standardia. Ylimmän johdon raportointia varten SOK-yhtymän liiketoiminta on jaettu viiteen liiketoi-

mintasegmenttiin. Segmenttijako perustuu toimialajakoon. Operatiivisen tuloksen laskennassa käytetään kotimaisen kirjanpitolain mukaisia arvostuksia. SOK-yhtymän operatiivisessa raportoinnissa varoja ei kohdisteta eikä raportoida.

	Markkikauppa	Matkailu- ja ravitsemis-kauppa	Hankinta- ja palvelutoiminta	Kiinteistö-liiketoiminta	Pankkitoiminta	Sisäiset eliminoinnit ja muut	Operatiivinen raportointi yhteensä
30.6.2024 Milj. €							
Liikevaihto	101,8	104,0	4 373,5	44,1		-60,8	4 562,5
Konsernin sisäinen myynti muille segmenteille	0,0	0,2	60,6	10,1		1,0	71,8
Liiketulos	-2,4	-9,0	11,8	9,9	33,4	-2,3	41,4
Poistot	-2,3	-5,5	-8,7	-6,9		-0,7	-24,1
Investoinnit	1,1	3,8	14,6	0,5			20,0
Realisoinnit	0,0	0,0	0,4	0,0		0,8	1,2
30.6.2023 Milj. €							
Liikevaihto	107,2	108,3	4 262,4	42,7		-92,0	4 428,5
Konsernin sisäinen myynti muille segmenteille	0,0	0,2	63,2	9,1		0,8	73,4
Liiketulos	-2,2	-5,2	8,1	11,2	23,1	-5,6	29,3
Poistot	-2,1	-5,7	-7,3	-5,8		-1,1	-22,0
Investoinnit	3,3	2,3	14,4	9,8			29,7
Realisoinnit	0,0	0,5	0,8	0,8			2,0

Milj. €	30.6.2024	30.6.2023
Liikevaihdon täsmäytys		
Raportoitava operatiivisen laskennan liikevaihto	4 562,5	4 428,5
Konsernieliminoinnit	0,0	0,0
Liikevaihto IFRS	4 562,5	4 428,5
Tuloksen täsmäytys		
Raportoitavien segmenttien liiketulos	41,4	29,3
SOK-yhtymässä liiketuloksen ulkopuolisia eriä:		
Rahoitustuotot ja -kulut (FAS)	2,3	2,2
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	0,8	0,8
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	0,0	0,1
Varauksien muutokset	0,5	
Johdannaisten arvostusvoitot ja -tappiot	0,3	0,7
Arvon alentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-10,9	-0,0
IFRS oikaisut	-1,7	-8,6
Tulos ennen veroja IFRS	32,6	24,6
Konsernitason lisätiedot, ulkoiset tuotot		
Myynti S-ryhmälle	4 124,1	3 991,6
Muu kotimaan myynti	328,5	320,6
Ulkomaat	109,9	116,3
Yhteensä	4 562,5	4 428,5
Konsernitason lisätiedot, ulkoiset tuotot segmenteittäin		
Marketkauppa	101,8	107,2
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	104,0	108,3
Hankinta- ja palvelutoiminta	4 312,6	4 170,3
Kiinteistöliiketoiminta	44,1	42,7
Yhteensä	4 562,5	4 428,5
Konsernitason lisätiedot, aineelliset- ja aineettomat hyödykkeet		
Kotimaa	1 223,2	1 290,6
Ulkomaat	35,6	39,4
Yhteensä	1 258,8	1 330,0

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Milj. €	30.6.2024	31.12.2023	Muutos	30.6.2023
Muut annetut vakuudet				
Pantit	0,1	0,1	0,0	0,1
Kiinnitykset	3,4	3,4	0,0	3,4
Takaukset	2,5	2,5	0,0	2,5
Yhteensä	5,9	5,9	0,0	5,9
Muiden velasta annetut vakuudet				
Takaukset yhteisyritysten velasta	140,0	139,7	0,3	190,6
Muut muiden puolesta annetut vakuudet				
Pantit yhteisyritysten vastuista	0,5	0,5	0,0	0,5
Takaukset yhteisyritysten vastuista	21,2	20,4	0,8	21,4
Yhteensä	21,6	20,8	0,8	21,9

Annetut vakuudet koostuvat pääosin yhteisyrittys North European Oil Trade Oy:n ja sen tytäryhtiö North European Oil Trade AB:n puolesta annetuista 115,5 miljoonan euron (114,4 milj. €) velan ja muiden vastuiden takauksista ja panteista sekä yhteisyrittys Kauppakeskus Mylly Oy:n puolesta annetuista 46,1 miljoonan euron (46,1 milj. €) velan takauksesta.

Muut taloudelliset vastuut:

Konserni on velvollinen tarkistamaan kiinteistöinvestoinnista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 25,3 miljoonaa euroa (25,3 milj. €).

Muut vastuusitoumukset:

Osakassopimuksen mukainen sitoumus vastata S-Voima Oy:n sitoumuksista

Osakkaat vastaavat ns. Mankala-periaatteen mukaisesti S-Voima Oy:n sitoumuksista. Tämän periaatteen mukaisesti SOK:n vastuu S-Voima Oy:n kustannuksista sisältäen myös lainojen lyhennykset ja korot sekä poistot, määräytyy markkinasähkön osalta osakkaan käyttämän energian mukaan, tuulivoiman osalta osakkaan omistamien osakesarjojen suhteessa ja aurinkosähkön osalta osakkaan hallitsemille kiinteistöille rakennettujen aurinkovoimaloiden perusteella.

Merkintäsitoumus koskien S-Pankki Oyj:n osakeantia

SOK on tehnyt merkintäsitoumuksen koskien S-Pankki Oyj:n osakeantia. Merkinnän määrä on arviolta yhteensä enintään 100,0 miljoonaa euroa (100,0 milj. €).

North European Oil Trade Oy:n rahoitukseen liittyvät sitoumukset

SOK on antanut North European Oil Trade Oy:n syndikoidun rahoituslimiitin vakuudeksi rahoittajapankeille ostositoumuksen, jossa SOK on sitoutunut ostamaan markkinahintaan 22 prosenttia NEOT-konsernin syndikoidun rahoituslimiitin kulloinkin vakuudeksi panttaamista polttonesteverastoista.

Lisäksi SOK on sitoutunut myöntämään vieraanpääomanehtoista rahoitusta. SOK:n 30.6.2024 mennessä tehtyihin päätöksiin perustuva vastuu vieraanpääomanehtoisen rahoituksen jäljellä olevasta osuudesta on seuraava: North European Oil Trade Oy:lle ehdollista pääomalainaa 5,0 miljoonaa euroa (5,0 milj. €).

SOK-YHTYMÄN TUNNUSLUVUT

30.6.2022–30.6.2024

	30.6.2024	30.6.2023	30.6.2022
Liikevaihto, milj. €	4 562,5	4 428,5	4 034,0
Liikevoitto, milj. €	45,0	37,9	-23,5
% liikevaihdosta	1,0	0,9	-0,6
Tulos ennen veroja, milj. €	32,6	24,6	-33,7
% liikevaihdosta	0,7	0,6	-0,8
Oman pääoman tuotto, %	4,3	4,2	-5,7
Omavaraisuusaste, %	25,2	22,2	20,6
Gearing, %	119,8	161,0	204,5

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

$$\text{Oman pääoman tuotto-\%} = \frac{\text{Tulos rahoitusserien jälkeen - verot}}{\text{Oma pääoma keskimäärin}} \times 100\%$$

$$\text{Omavaraisuusaste, \%} = \frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100\%$$

$$\text{Gearing, \%} = \frac{\text{Korolliset velat - rahavarat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}} \times 100\%$$